

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2021-1280

22.12.2021

If Skadeforsikring NUF

### Bygning - innbo (kombinert)

Erstatning for skader etter røyskatt og mus.

Sikrede oppdaget aktivitet og lukt av dyr i fritidsbolig og meldte skaden til selskapet. Veggene ble åpnet, og store mengder avføring fra mus og røyskatt ble avdekket. Skadene ble besiktet i mai 2021 og deretter vurdert av to sakkyndige. Sakkyndige som var på stedet la i sin rapport til grunn at skadene var fra "nyere dato" ved å bedømme avføringen, men kunne ikke si noe mer konkret om når dyrene kom inn i bygningen. Den andre sakkyndige la til grunn at det må ha vært aktivitet i bygningen minst siden siste endring i konstruksjonen som var i 2000 og viste til at avføringen tydet på at dyrene måtte ha kommet inn før juni 2019. Bygningsforsikringen i selskapet gjaldt fra april 2019. Selskapet avsto ansvar og viste til at skaden ikke oppstod i forsikringstiden. Sikrede opprettholdt kravet og viste til skaderapporten hvor det fremgikk at skadene hadde oppstått i nyere tid. Nemnda kom til at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at aktiviteten/skaden inntraff i forsikringstiden.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder erstatning for skader etter røyskatt og mus.

Sikrede hadde forsikring med særskilt dekning for skade etter skadedyr fra første fornyelse etter november 2019, og fra april 2019 dekket forsikringen plutselige skader etter skadedyr:

#### **SUPER BYGNINGSFORSIKRING FRA 18.4.19 - 17.4.20**

##### **4 HVILKE SKADER DEKKES**

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden.

(...)

##### **4.6 Andre plutselige og uforutsette skader**

###### **Unntatt er:**

(...)

- Skade som skyldes sopp, råte, bakterier, kondens, heksesot, og kjæledyr
- Skade ved insekter og dyr på bygning som bare virker skjemmende på bygningens utseende.

(...)

##### **4.8 Bekjempelse av skadedyr**

###### **4.8.1 Hva forsikringen omfatter**

Forsikringen omfatter bekjempelse av gnagere og skadeinsekter, herunder veggedyr og kakerlakker, i sikredes faste bolig/fritidsbolig oppgitt i forsikringsbeviset i Norden.

Forsikringen omfatter også brunmidd, fuglemidd, edderkopper, skruketroll, skolopendere og tusenbein. Nødvendige bekjempelsestiltak velges og utføres/ledes av Anticimex.

Forsikringen gir også tilgang til rådgivning fra Anticimex ved telefon, brev, e-post og lignende.  
Ved skadedyrangrep, eller mistanke om dette, skal If/Anticimex kontaktes før tiltak iverksettes.

#### **SUPER BYGNINGSFORSIKRING FRA 6.10.20 – 17.4.21**

#### **4 HVILKE SKADER DEKKES**

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden.

(...)

#### **4.6 Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene over**

##### **Unntatt er:**

- Skade som skyldes bakterier, insekter, kjæledyr og skadedyr. Se eget punkt om bekjempelse av skadedyr.

#### **4.8 Bekjempelse av skadedyr og skade forårsaket av disse**

##### **4.8.1 Forsikringen omfatter**

Fysisk skade på bygning forårsaket skadedyr.

(...)

##### **4.2.8 Forsikringen omfatter ikke**

- Kostnader med bekjempelse av aktivitet som startet før forsikringsavtalen startet.

Sikrede observerte lyder fra dyr i hyttevegger/tak og meldte skaden til selskapet den 11.1.21.  
Sikrede forklarer følgende i skademeldingen:

**Hva er skadet?** Bygning

**Når inntraff skaden?** 09.01.2021

**Hva er skadet og hvorledes oppsto skaden?** Var på fjell hytta for første gang siden i september. Nå jeg la meg for å sove hørte jeg bråk i veggen/taket. Hørtes ut som ei eller flere mus/røyskatter var der.

**Hva er mest sannsynlig skadeårsak?** Mus/røyskatt

**Kompletterende Opplysninger:** Har ikke demontert noe for å avdekke skaden da hytta er 36 km inne på fjellet og det er full vinter.

Selskapet skrev tilbake samme dag og ba om å bli kontaktet når sikrede hadde fått sjekket skadeomfanget til våren.

Den 2.5.21 skrev sikrede tilbake til selskapet og opplyste om status:

Har vært oppe opp revet/kont. Skadene på hytta. Den er full av mus og røyskatt avføring og bol i vegger, tak og gulv.

Har lagt ved bilder. Kan sende fler bilder, fikk bare lagt ved 5 pga.størrelse på bildene.

Har ikke revet av taket da inventaret kan bli ødelagt av sne/sludd og regn.

I mine øyne er hytta totalskadet av gnagere.

(...)

Selskapet rekvirerte besiktelse fra F. Bygg. Etter befaring den 5.5.21 ble det utarbeidet en skaderapport. Det hitsettes fra rapporten:

**Årsak til skade:** (...) Skadedyr

**Hva forårsaket skaden, og hvorfor?** Muse- og røyskattinntrenging i vegg- og takkonstruksjonen. FT opplyser at han ikke kunne se naturlige åpninger i konstruksjonen før riving.

**Skadeomfang:** Deler av vegg- og takkonstruksjonen inkl isolasjonen er muse og røyskatt infisert av urin og ekskrementer.

**Reparasjonsbehov:****Riving**

- Ytterkledning
- Vindsperre med lektring
- Isolasjon
- Bunnsville på røstvegg

**Rengjøring**

- Desinfisere deler av vegg- og takkonstruksjonen

**Tømrerarbeid**

- Tilbakeføring til samme standard

**Spesielle betingelser:**

Sommerbygging: Fritidsboligen ligger 28 km fra nærmeste vei. All forsyning må foregå med helikopter. Det planlegges utbedring i løpet av barmarkssesong.

Vinterbygging: All forsyning kan gjennomføres med snøskuter.

**Oppsummering:**

FT med hans familie har hørt over noe tid bevegelse og kraftselyd i veggkonstruksjonen. I tillegg ved oppvarmet hytte utviklet det seg en ubehagelig lukt.

FT opplyser at når han meldte inn skaden til forsikringselskapet tidligere i år, fikk han beskjed om å avdekke skadeomfanget selv. Ved å rive ytterkledning avdekkes muse og røyskatt ekskrementer, bol og gangveier i vegg- og takisolasjonen. Det er også tydelige urin merker i trekonstruksjonen.

FT kunne også opplyse at ved matlaging i vinter kunne de høre tydeligere og hører kraftselyder i taket. I forbindelse med besiktigelsen fikk vi oppleve å se røyskatt som kom fra undersiden av fritidsboligen.

Med bakgrunn i farge på ekskrementer og lukt i trevirke er det vurdert som at skaden har oppstått i nyere tid.

Rapporten inneholdt flere bilder fra skadestedet.

Selskapet avsto kravet og viste til at en bygning i de aller fleste tilfeller har aktivitet av dyr. Dersom man eier eller kjøper en bygning hvor sikringen er mangelfull, må man forvente å finne spor eller mengder av avføring i konstruksjonen. Selskapet anførte at aktiviteten trolig hadde oppstått med ulike mellomrom i bygningens levetid, og ikke var knyttet til en spesiell plutselig enkeltstående hendelse som har medført fysiske skader. Sikrede hadde ikke sannsynliggjort at skaden var oppstått eller hadde materialisert seg i forsikringstiden. Sikrede klagde på avslaget, og selskapet kontaktet på nytt F. Bygg og ba om en nærmere beskrivelse av hva sakkyndige mente når han skrev at aktiviteten oppstod i "nyere tid". Selskapet siterte svaret fra F. Bygg slik:

Bakgrunn for mine vurderinger er som følger, store deler av ekskrementene, både røyskatt og mus hadde en mørk farge. Min erfaring er at ekskrementer fra smådyr blir lysere etter hvert som de tørker inn. I tillegg var det en god del av Røyskatt ekskrementer som var myk i konsistensen og fremstod som forholdsvis fersk. Det var selvfølgelig røyskatt ekskrementer som var tørket å kunne knekkes i deler. Det er vanskelig å anslå når skaden har oppstått, men ofte utvikler det seg over tid.

Selskapet kontaktet deretter A. med følgende spørsmål:

Spørsmål – ut fra mengden avføring og de opplysninger som foreligger. Kan du si noe mht utviklingstid og om eks avføring som ligger i en lukket konstruksjon tar lengre tid for å tørke osv. Er det sannsynlig at det kan ha oppstått etter at forsikringen var tegnet juni 2019 ? Eller kan dette ha oppstått tidligere ?

Videre lurer jeg på om den mengden med avføring kan medføre lukt m.m.

#### A. svarte 13.9.21 slik på henvendelsen fra selskapet:

(...)

Her blir det beskrevet at store deler av ekskrementene hadde mørk farge. Jeg tolker dette da slik at noe av avføringen også hadde lys farge. Jeg er ikke uenig i at avføring kan bli lysere over tid.

En god del av røyskatt-ekskrementene var myk i konsistensen og fremsto som forholdsvis fersk. Det var også røyskatt-ekskremer som var inntørket slik at den kunne knekkes i deler.

Slik jeg tolker beskrevne funn, er det sportegn av forskjellig alder i hytta. Alt fra tørr avføring som kan knekkes i deler, til fersk avføring og observasjon av røyskatt under hytta.

Det er helt klart at både mus og røyskatt må ha hatt tilkomstmuligheter inn i hyttas konstruksjon, selv om dette ikke har blitt påvist.

Hytta er fra 1959, og er påbygget i 1998-2000. Dette betyr at de siste tømmerarbeidene vi vet som ble utført på hytta ble utført i 2000. Så sant det ikke er gjort arbeid som vi ikke vet om på hytta etter år 2000, må utetthetene som mus og røyskatt har benyttet som tilkomstmuligheter inn i hyttas konstruksjon, i alle fall ha vært til stede siden år 2000.

Bestanden av smånagere i naturen går i sykluser, og har som de fleste kjenner til toppår med 3-5 års mellomrom.

Røyskatten er en smånagerspesialist, og bestanden av røyskatt er høy når bestanden av smånagere er høy, og tilsvarende lav når det er lite smånagere.

Bygninger som ikke er sikret mot mus og som står i områder hvor det finnes mus, vil få besøk av mus. Dette vil ikke nødvendigvis skje hvert år, men skjer spesielt de årene det er toppår på smånagere (museår). Bygninger som er lite brukt av folk (typisk hytter) hvor det er museaktivitet vil gjerne få besøk av røyskatt også, om åpningene er store nok for denne arten.

Ut i fra de opplysningene som er fremlagt her, er det grunn til å tro at det har vært tilkomstmuligheter for mus og røyskatt i hytta fra siden senest år 2000. Man kan da anta at det siden da har vært aktivitet av mus og røyskatt i hytta.

Ikke nødvendigvis hvert år, men i alle fall i forbindelse med museår. Det vurderes som lite sannsynlig at all avføring/urin og skader i isolasjon fra røyskatt og mus har oppstått siden juni 2019.

Ekskremer av røyskatt og smånagere tørker forholdsvis fort ut, også i lukkede konstruksjoner. Avføringen som ble vurdert til å være fersk av deres partner var nok nettopp det. Men når ekskrementene først har tørket, kan de ligge mange år inne i konstruksjonen. Aldersbestemmelse på slike uttørkede ekskrementer blir veldig usikkert og unøyaktig.

De mengdene med ekskrementer og urin som er avbildet i rapporten fra F. bygg kan absolutt føre til lukt.

Kundeombudet opprettholdt det opprinnelige avslaget den 15.9.21 og viste til rapporten fra A. Selskapet fant det ikke sannsynlig at skaden hadde oppstått i forsikringstiden.

**Sikrede** krever erstatning for bygningsskader etter mus- og røyskattaktivitet og anfører at forsikringen dekker skader på huset forårsaket av mus, rotter og andre gnagere med ubegrenset sum. Det tilføyes at forsikringen også dekker bekjempelse av slike. Sikrede anfører videre at skaden har oppstått i forsikringstiden og viser herunder til skaderapport fra F. Bygg hvor det står at aktiviteten har oppstått i nyere tid.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at den aktuelle skaden ikke har oppstått i forsikringstiden, og er derfor ikke dekket. Selskapet viser til FinKN 2020-57, og at nemnda i den refererte saken uttalte at forsikringstilfellet inntreffer på det tidspunkt da skaden materialiserte seg første gang. Selskapet anfører herunder at konkret skadetidspunkt ikke er påvist, men det finner det sannsynliggjort at dyrene minst har hatt tilkomst til konstruksjonen fra 2000 da det sist ble gjort endringer i konstruksjonen. Som dokumentbevis tilbys uttalelse fra A. Kort oppsummert uttaler A. at dyr tar seg inn i bygninger som ikke er sikret, og at aktivitet varierer fra år til år. A. vurderer det usannsynlig at usikret bygning har vært mus-/røyskattfri i perioden fra 2000–2019. Funn av ferske

og gamle ekskrementer tyder også på at aktivitet har pågått siden før forsikringen ble tegnet i selskapet.

### **Sekretariatets begrunnelse:**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader voldt av dyr.

Sikrede har forsikring for perioden 2019–2020 og for perioden 2020–2021. Begge sett med vilkår omfatter "fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden". Formuleringen "inntruffet" betyr at skaden må oppstå i forsikringstiden.

F. Bygg er de eneste som har vært på skadestedet og slik nemnda forstår faktum var F. Bygg der fem måneder etter at aktivitet ble meldt. F. Bygg konkluderer slik:

Med bakgrunn i farge på ekskrementer og lukt i trevirke er det vurdert som at skaden har oppstått i nyere tid.

På anmodning om å utdype "nyere tid" sier han:

Bakgrunn for mine vurderinger er som følger, store deler av ekskrementene, både røyskatt og mus hadde en mørk farge. Min erfaring er at ekskrementer fra smådyr blir lysere etter hvert som de tørker inn. I tillegg var det en god del av Røyskatt ekskrementer som var myk i konsistensen og fremstod som forholdsvis fersk. Det var selvfølgelig røyskatt ekskrementer som var tørket å kunne knekkes i deler. Det er vanskelig å anslå når skaden har oppstått, men ofte utvikler det seg over tid.

A. har ikke vært på skadestedet, men legger til grunn at den aktuelle aktiviteten har variert fra år til år, og at den minst har pågått siden 2000, som var siste gang det ble gjort endringer i bygningen. A. er ikke uenige i at fargen på avføringen har noe å si for alderen, men legger til at det er lite sannsynlig at all avføring/urin og skader har oppstått etter juni 2019.

Sikrede har forklart i skademeldingen fra januar 2021 at han hørte lyder fra dyr etter sengetid. Han hadde da ikke vært på hytta siden september 2020. Sikrede opplyste til sakkyndige fra F. i mai at han hadde hørt lyder i lengre tid. Tidsrommet er ikke nærmere angitt, og opplysningene gir derfor ingen holdepunkter for når aktiviteten kan ha startet.

De sakkyndige opererer med et tidsspenn fra 2000 til "nyere tid" som ikke er ikke nærmere spesifisert, og det er ingen som kan si noe spesifikt om når dyrene kom inn og skaden inntraff. Nemnda mener da det ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort at aktiviteten/skaden inntraff etter april 2019 da forsikringen først ble tegnet.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*